

Színházi levél

Leánykérés —
Népszínház módra

Két előadást tartott szerdán a Népszínház Zalaegerszegen, a Megyei Művelődési Központban *Leánykérés* címmel. A produkció Csehov-jelenetekből, egyfelvonásosokból állt, s rendezője érezhetőleg azt tűzte célul maga elé, hogy minden körülmények között előadható, amolyan ismeretterjesztő jellegű színházi alkalmat teremtsen. E célkitűzés valóban jószándékú, ám még csirájában sem foglaltódott meg a látottak alapján.

A jelenetekből szervezett előadáson az első pillanatokban keressük a részeket összekötő szerkesztői elvet, gondolatot. Itt — azon kívül, hogy a szerző közös — semmilyen összekötő kapcsot nem sikerült felderítenünk, magyarázat: az előadásnak nem volt határozott gondolati íve. Az első és a második részben a jelenetek közötti, meglehetősen rosszul, lexikonszerű didaktikus konferáláson éreződött, hogy ezzel kívánják a technikai szünetet — a színpad átrendezését — áthidalni.

Az est a *Dohányzás ártalmasságáról* című monológgal kezdődött. A sztori közismert: a férjnek a feleség utasítására jótékony célú előadást kell tartania a dohányzás ártalmasságáról, de — mivel hitvese egy ideje nincs jelen — mindennapi élete viszontagságairól beszél. Kiváló játéklehetőség ez egy színész számára, ám ezúttal csak *unalmas, felmondó jellegű monológot hallhattunk*, amelyben szinte minden poén elveszett. Az ezt követő *Jubileum* egy elnökigazgató önnempeletéről szólt. A jelenet rengeteg szellemes, színpadképző helyszínnel tűzdelt, amelyek a gyenge beszédtechnika és a művészetlen megoldások miatt rendre elsikkadtak.

A második részt a *Hattyúdal* nyitotta meg. Egy kiöregedett, már statisztálásra kárhoztatott öreg színész részegségből éjszaka a színpadon ébred fel, és szomorkás, lírai-groteszk monológot mond el az általa nem játszható szerepekről, valójában saját életéről. Ám a színészi alakítás rendkívül egysíkú és direkt volt. Az előadó nem jutott el a mélyebb gondolatokig, de az

egészen apró rezdülések tolmácsolásáig sem. Az estet — nyilván „feloldandó” szándékkal — a vérbő játékot ígérő *Leánykérés* zárta: ebben a szomszéd elmegy a földirtókoshoz, leánykérőbe. A mit sem tudó lánnyal, majd az apával összevesznek vagyonukon, kutyájukon. Bár a házasság megvalósul, a férj és a feleség vitája nem fejeződik be. A darab a korabeli, a vagyonukat mindennél fontosabbnak tartó nemesekeket állítja pellengérré. A feloldás azért sem sikerült ezúttal, mert még *annyi fáradtságot sem vett a rendező, hogy a színpadképet megváltoztassa: visszaköszött a Jubileum térformája, s a színészi munka is indiszponált és erőtlenné vált.*

A rendezés, a színpadkép, a színészi játék kisszerű hangulatot árasztott, s a látottak az ötvenes évek amatőr színjátékaira emlékeztettek. Zavartak a közönséget a pongyolán beszéző, teátrálisan gesztikuláló, hamisan játszó színészek, az üres járkálások, a befelé beszélések, a naturalista smink, a szokványos, külsődleges megoldások. Az estnek nem sikerült tempót és ritmust adni. Minden szétesett a fölháborítóan színvonalatlan, izlésromboló előadáson.

Elgondolkodtató, hogy a Népszínház védjegye alatt ilyen produkciót egyáltalán be lehet mutatni. Ráadásul tudjuk: ez a társulat képviselte korábban az Egyetemi Színházi Fesztiválon Wrocławban a magyar amatőröket, s tavaly Caracasban a hivatásosokat. A fővárosban és külföldön, illetve nálunk, vidéken játszó társulatok különbözősége felvet néhány kérdést. *Vajon ugyanaz-e az itt látott társulat, s megengedhető-e ez a kettősség? Vajon javult-e a színvonal a Dérnyé Színház megszűnésével, vajon mennyivel járt jobban a már valamilyen színházi igénnyel rendelkező közönség? Ezekre a kérdésekre a Népszínház vezetőinek kellene válaszolniuk, s remélhetőleg tesznek valamit annak érdekében, hogy az alapításkor kitűzött tervekkel ennél több valósuljon meg.*

Merő Béla

Új gépóriás

Új, eddig nem látott kotrógépóriás elkészítését vették tervbe a Szovjetunióban az Uralmas vállalat dolgozói. A lépegető kotrógép emelőkarjának hossza 85 méter, márkolójának őrirtalma 40 köbméter lesz.

Ha munkába áll, a gépóriás évente több mint 11 millió köbméter kőzetet ás majd ki. Korszerű berendezései alkalmassá teszik arra, hogy a legnehezebb körülmények közepette, akár mínusz 50 fokos hidegben is „helytálljon” ott, ahol szükség van rá. A tervet szerint a kotrógép 1980-ban készül el.

Az öt éves terv végére — vagyis 1990-ig — az Uralmas munkásai összesen 100 millió köbméter bányagép és kohászati berendezés elkészítését vették tervbe és hajtják végre. Tíz külszíni kotrógép, húsz fúróberendezés és öt golyósmalom készül el terven felül.

(BUDAPRESS-APN)

Modern, szép és szükséges

A kanizsai könyvtár új zenei részlegében láttuk

Amikor kiderült, hogy egyelőre várat majd magára a kanizsai városi könyvtár teljes korszerűsítése, az illetékesek úgy döntöttek, hogy a legszükségesebb részmunkákat mégis elvégeztetik. Így kapott új otthont a városi gyermekkönyvtár, amely a jó feltételeket szülő modernizálás eredményeként 1100 fiatalról csaknem 2800 ifjú olvasóra növelte a beiratkozottak számát, s természetesen a forgalom is megduplázódott. Tavaly például 858 foglalkozást tartottak itt majd húsz ezer résztvevővel, vagyis jószereivel a város minden második általános iskolai osztálya és óvodáscsoportja megfordult legalább egyszer a szép új gyermekkönyvtárban.

Mit „tud”
a zenei részleg?

A korábbi mostoha körülmények felszámolása tehát egyszerűen népszerűvé tette az olvasást a kicsik körében, s a könyvtárosok sok köszönő levelet kaptak az iskolától,

hiszen a nevelő-oktató munka számára is nagy nyereség ez az új közművelődési lehetőség. A gyermekkönyvtár első sikerei nyomán kezdtek hozzá az épület földszintjén a régivárt zenei részleg ugyanancsak végleges kialakításához is. A város több mint egymilliót áldozott e célra, s az Országos Közművelődési Tanács is tekinté-

lyes összeggel, 150 ezer forinttal, segítette a munkákat.

„Ezen két hónapja, hogy szünetelt a zenei részleg: az avatáson szülszerűen a városi kamarazenekar és a zenebarátok kamarakórusa adott koncertet. Azóta — mint Kigyóssy Lászlóné, a részleg egyik munkatársa elmondotta — többszázán tértek be már az izléssel kialakított, vonzó zenei terembe, ahol szinte minden igényt kielégíthetnek. Már két és félezer lemez áll rendelkezésre, s a lejátszó készülékek hat műsort közvetíthetnek egy időben 16 helyen.

Ha később is, de végre csatlakozott a kanizsai könyvtár ezzel a megye többi városi-járási intézményéhez ahol a zenehallgatás feltételeit már régebben kialakították. Az új részleg egyébként bő nyitvatartással várja keddtől péntekig délutánonként az érdeklődőket, sőt minden második szombaton is.

Nemcsak zeneterem

Az egykori fakkos-klubok átépített részébe belépő vendéget egyébként mindjárt olyan meglepetés fogadja, ami sejteti, hogy nem pusztán zeneteremmel gazdagodott a patinás épület. A falakon Kustár Zsuzsa, helybeli iparművész jól összeválogatott kamara-kiallítása látható. A bejárat mellett részben pedig a városi múzeum igen sokrétű zenetörténeti bemutatója. Régi plakátok tájékoztatnak felvázolások kanizsai zenei eseményekről, köztük szerepel Szigeti József egy 30-as évekbeli itteni koncertjének felirata is. A tárlókban egykori újságok tudósítanak hajdanvolt kanizsai zenei eseményekről, sőt szépművi népi hangszereket is kiállítottak.

Dr. Tamás István, a könyvtár igazgatója ezzel kapcsolatban leszögezte, hogy az új zenei részleg nem csupán lemezes zenehallgatásra lesz hivatott, hanem sokféle más programot is terveznek falai között. Például — mint a bemutatókkal már elkezdtek — képzőművészeti és más kamara-kiallításokat, továbbá fró-olvasó találkozókat, irodalmi műsorokat és kamara-koncerteket.

Segítség a járásnak is

A fentebbiek mellett számos más elképzelés megvalósítása is foglalkoztatja most a kanizsai könyvtár dolgozóit. Kintü körülmények között lehetne itt például ének-órát megtartani, s annál is inkább, mert a zenei részleg jobb feltételeket kínál ehhez, mint számos helyi iskola. A technikai berendezések azt is lehetővé teszik, hogy az intenzív nyelvtanítást is meghonosíthassák a részlegben. A könyvtárosok mindemellett szeretnék olyan zenei programokat is összeállítani, melyek segítségével színvonalasabbá változtathatók a társadalmi ünnepek, rendezvények.

Gaál László, a nagykanizsai járási pártbizottság munkatársa arra hívta fel a figyelmet, hogy különösen nagy jelentősége lenne a programnak a járás községeiben rendezendő hasonló ünnepségeken. miután ezek lebonyolítása olykor ma még sok kívánni valót hagy maga után. A tervezgetés során azt is elhatározták, hogy — a kanizsai tapasztalatok figyelembe vételével — a járás négy nagyobb községében kisebb, hasonló részleget alapítanak majd, a zenei ismeretterjesztést szolgálva.

Bizonnyára a közművelődési munka nyereségét hozza mindez.

T. A.

A vaskapuk mögött

Az első ami feltűnik minden nem idevalósnak: az elzárkózás. Nem is akárhogyan. Erős vaslemezről készült a nagy és a kiskapu is. Ugyancsak lemezzel borított a kerítés is végtelen végig. Tégla, beton, vas között lépeget az utca embere. Miért e ridegség? Titkokat őriznek ezek a porták?

Rácsváros — olvasható az egyik utcacarkon. „Kisrács utca” árulkodik kevéssel alatta, még lejjebb egy új tábla már minden sallang nélkül Kisrácsnak nevezi az utcakívót. Ebben az utcában laknak Anek Józsefék. Hattagú a család. Anek István és felesége, 16 éves gimnazista lányuk, hétéves fiúk és a nagyszülők. A nagymama fogad, mivel csak ő van itthon. Gyomlálattott éppen, de látva a vendéget, kijön az ágyások közül. Örömmel nézi az idős asszonyt, amikor büszkén körbeint.

— Amink van, azért keservesen megdolgoztunk. Sokan elképzelni sem tudják, mennyi és milyen munka van a virágágyak, palánták, üvegházak között, és nem géppel, hanem a két kezünkkel dolgozzuk meg ezt az 1800 négyszögletes kis birtokot.

Mutatja a kezét. Eres, reszelős.

A környék sáskáknak hívja Kiskanizsa kertészkező népet. Hogy miért? „Sáskák vagyunk, mert ugrunk, mindent megpróbálunk. Nem tudunk ölbe tett kézzel ülni, szinte a vérünkben van ez a munka.”

Megnézzük a sokszobás, modern házat. Felfelé Anek néni látszólag könnyedén lépeget a tucatnyi lépcsőn. Pár perc múlva — lefelé — már jóval nehezebben megy. A fájó derék a kéz támasztát kéri már néhány lépcsőfoknál is. A kert egyébként gyönyörű. Tíz-négy fölhasított oltalmában nőnek a palánták. Gyorsan növekvő zöldegtételek állandó a munka. Ültetni, övni, öntözni, kapálni, kiszedni, megmosni, eladni... Azaz eladni önéik nem kell, mivel itt van a Zöldért átvételhelye és elviszik innét az árut. Évente 10—15 ezer csomó zöldeget, 8000 fej salátát, 15 mázsa lilahagymát, egyebet. Mert a lista korántsem teljes. Paradicsom, paprika, uborka, székfűpalánta és legalább 20 mázsa pászternács. Persze a teljesség igénye nélküli ez a lista is, mert hol van még a retek, spenót, zöldbogyom?

Anek István — a családfő — egyébként gyári munkás. Az ottani munkája mellett termeli meg évente mindezt. Dícséretes szorgalom. Másra viszont juthat-e idő? Jut, de csak a fiataloknak. Könyvek, mozi, tévé. Olyannyira, hogy Anek néni szerint kihal a sáskanép hamarosan, mert a fiatalok hosszú évekig tanulnak, szakmát, diplomát szereznek. És a paraszti munka már idegen nekik.

— Mondjak valamit? Nekik van igazuk — így a nagymama.

— Megmutatjuk a kertet szívesen — mondják —, csak a nevünk ne jelenjen meg az újságban. A lányom nagyon hárgadna érte.

— De miért?

— Azt mondja: Anyu, ma csak éljenek csendben,

Gombocz Tibor

Május 28-tól

Közvetlen vonatok és
autóbuszjárat a fővárosba

Kerés a változás az új menetrendben

Május 28-tól új menetrend szerint közlekednek a vonatok, autóbuszok. Az előkészítéskor az illetékesek figyelembe vették a utazókörönség kéréseit, igényeit. Kinyomtatták az új menetrendeket, s megkönnyítendő a tájékozódást, ezek kivonatait kis füzetecskében külön is.

Eppen ez utóbbival kapcsolatos helyreigazítás kívánkozik az első helyre a zalaegerszegi vasúti csomópont legfontosabb újdonságainak ismertetésekor. A 7221-es számú, Zalaegerszeg—Rédics között közlekedő személyvonat nem 17 óra 37 perckor indul — hanem hét perccel korábban, 17 óra 30 perckor.

A legfontosabb változás — s ez az utazók kényelmét szolgálja —, hogy a péntek esti Göcsej expressz külön szerelvényként indul Budapestről, illetve hétfőn szintén önálló vonatként Zalaegerszegről. A szombat reggeli gyors 7 óra 35-kor különálló szerelvényként indul a fővárosból, s vasárnap este szintén önálló vonatként 18 órakor a megyeszékhelyről.

Az energiatakarékosság jegyében a rédicsi és a zalai-völgy vonalakon munkaszüneti napokon a kevésbé kihasznált vonatok közül néhány nem közlekedik majd. Egy reggeli, a 4 óra 38 perckor Zalabér-Batykra induló vonat elmarad, viszont Rédicsről 17 óra

32 perckor új vonat indul Zalaegerszegről.

A Nagykanizsáról el, vagy odaautazó közönség számára kevés változást jelent a MÁV új nyári menetrendje. Az üzemfőnökség tájékoztatása szerint viszont a menetrendben közölt időpontok pontosabb betartására törekednek. A nyári menetrend hasábjai szerint változatlan lesz a Kanizsa expressz és Budapest Déli pályaudvar között közlekedő gyorsvonat indulási és érkezési ideje. Negyed órával korábban, 9.00-kor indul a Budapest Déli pályaudvarra tartó személy, amely megszokott időben, 19.50-kor érkezik vissza a városba. A Kanizsán is megálló Róma—Budapest—Varsó és Moszkva között közvetlen és belföldi kocsikkal közlekedő szerelvény délután 10.29-kor indul, délután pedig 16.48-kor érkezik a helyi pályaudvarra. A balatoni nyári forgalom lebonyolítását segíti majd a szombaton és vasárnap közlekedő hagyományos vikend-vonat. A Nagykanizsa és Fonyód állomások között járó szerelvény 7.05-kor indul, majd 19.05-kor érkezik vissza. Újdonság, hogy a nyári időszakra beállított, a Kanizsa expressz előtt negyed órával induló pénteki mentesítő vonat e-tán véglegesen bekerül a menetrendbe.

A Volán 16. számú Vállalat az új menetrend szerint a

már megvélőkön kívül 38 munkás-, 24 tanuló- és 17 egyéb járatot indít összesen 1557 kilométeres távolságon. Így többek között közvetlen autóbuszjárat köti össze Zalát a fővárossal. Lentiből reggel 5 óra 20 perckor indul egy gyorsjárat, s Zalaegerszeg érintésével — innen 6.15-kor indul tovább — Budapestre 10 óra 45 perckor érkezik. Budapestről délután 15 óra 40-kor indul vissza, Zalaegerszegre 20.15-kor. Lentibe pedig 22.10-kor érkezik az új járat. A balatonfüredi járatot az utazók kérésére meghosszabbították Székesfehérvárig. A már tavaly is nagy forgalmat lebonyolító balatonfenyvesi fürdőjárat napi két alkalommal indul, vasárnap lesz egy harmadik is, a reggel 6 óra 30 perckor indul.

A 74-es út új szakaszának elkészültét követően időtaka-rékosság céljából több távolsági gyorsjárat május 28-tól az új úton közlekedik majd, elkerülve Bakot. A menetrendi időadatok egyeztetéséből kiderült, hogy egyedül csak a szegedi gyorsjárat helyett kell egy járatot beállítani. Ezért a reggel 6.50-kor induló csatári járatot Zalaegerszegről 20 perccel előbb indítva egészen Bakig közlekedtetik, a győri járatot pedig a Bakon át Zalazentmihályra tartó járatral lehet elérni.

